

# Piripai

## *Vu'a Anejijihina*

<sup>1</sup> Poru'o Timoti ka'ene Jesu Keriso oni pwehipo ea ka'ene nimaa roji'ina 'ee eruta 'ee tikonia ka'ene Jesu Keriso oni vaji Piripai hijujihī puna'e veju.

<sup>2</sup> 'Ene maiji vwhianie 'ee matauv'i'ina ka'ene Godi nūni Omijaho 'ee nūni Natohwa Jesu Keriso puni rena roajaho jona.

## *Porura Teimani 'Wamani Siporuijina*

<sup>3</sup> 'Ene na'ia mapoka'e ja vwhianiare'e nuni Godiji teimani 'wavura.

<sup>4</sup> 'Ene na na'ia mapoka'e mari'uvil'i maho'o jonijihuna'e siporua 'one jarima 'waravura.

<sup>5</sup> Ijihuni maijaho ja vea ka'ene nimaa rojajino rene vu'a maiu'ima ike ni'ajihē 'waramapene roe iviasi usevu jihuna'e.

<sup>6</sup> Na ike unekakahō nimaa rojujihuni maijaho Hu joni vaji kaukara mamaa ka'ene aneja vena kajaho Hu veje marana apene va'u va'o Jesu Kerisora ro'amajino 'e'uhuna.

<sup>7</sup> Na 'unama ika'ina'e ja maho'o vwhaniu jihu ni maijaho ja ea kwini kwino nuni oja vaja joni tinia navu. Ijihuni maijaho na tipurai hijuta ho vu'a maiu'iniji vahame nimaiji rone 'waravujaho ja na ni'ajihara'omo nū ja pu'úmo maiji vwhianúajaho ahuma apeju.

**8** 'Ene Jesu Kerisora oja ka'ene 'ekauni vajijino nara ja'e ki'i 'ahiu'e oja ka'ene hejujaho Godira na kimu.

**9** 'Ene na siperua 'ojujihuna'e jara ea 'aho'a oja miujaho niho'o emarena parane 'ee joni henaka hami vwhane veji'ina'e rehuna.

**10** 'Enajihuna'e na ura reniujaho ja uneunecha nimaijija hami vwhane hena kivi'i mamaaru vejakame ea ja panama'eje hina va'e Kerisora ro'amani veijino use'avara.

**11** 'Ene 'unama arira ka'ene Jesu Keriso oni rena roajara joni vaja niho'o tinia apena para'ama jihuna'e Godiho aromahe 'ee ta'arohuna.

### *Keriso Onijihuna'e Hiji'i Godoni Ira Najahuna*

**12** 'Ene vwehu nune na ura ja ike hehuna'e ura reniu. Nuni haha 'ahi uneunecha mapoka ka'ene rejajipo rejume Godoni vu'a maiu'inijaho ni'ima'ura'e rausahana.

**13** 'Enajihuna'e sorutia ka'ene kavana ijihuni ara 'ajohi'inijija nara Keriso unijihuna'e tipurai hijujaho ea maho'o nihejume paranana.

**14** 'Ene nara tipurai hijujara rejuven'e vwehu nuna ka'ene Natohw'i jihuni harura ni'ina'e apene paju'ika'i Godoni vu'a 'waravu.

**15** Ea 'aho'ijija niho'o sename ajina'eju'e Keriso rone najahu kaivo ea 'aho'ijija oja maiji vwhaji'i najahu.

**16** 'Enakaivo vu ea ka'ene vwiha maijija puni ojiji'i najahu. Ijihuni maijaho na vu'a maiu'iniji vaha'urono iji pijihana.

**17** 'Enakaivo vu ea 'aho'ijaho pu pupusumano vwhajura. 'Enajihuna'e pu oja maa pasavi'i nara tipurai haha heji'i hi'urono vwhaji'i najahu.

**18** Irakijara natohwane? 'Enakaivo pu vwiha mamaiji vwhaji'i najahu ho vwiha sisejino vwhaji'i najahujaho unekajaho pana kaivo nimaijaho pu Keriso rone najahujara ni'inijahuna. Ijihuna'e na mari'uvu. I'a ijihuna'e na mari'uhuna.

**19** 'Ene na niheju jara siporua nuna ka'ene 'ojujara reje Jesu Keriso oni 'Avenijara ni'ajihe na vahanime samai ranamihuna.

**20** Na ura renia para'eju'e raka ka'ene rehuniji nimaar roji'i hijujaho uneunecha 'aho'a pareje na junihuna. 'Enakaivo na Keriso onijihuna'e paju'ika'i marako vejuja'ina vehuna. 'Ene nuni hia vajakino na mai'o hi'eju ho na kwahuna kaivo na na'ia mapoka'e Kerisoho ta'arohuna.

**21** 'Ene na Keriso onijihuna'e hiju kaivo kwa'ujaho na 'u'o eha mamaa'e apehuna.

**22** 'Enakaivo na hahiji'i hijukaho na kaukara ka'ene 'ina rukiniji vehuna. 'Enajihuna'e na ichá'ina'e vehuna puruva reniu.

**23** 'Enakaivo ijí ura no'ohe'i kajipo niho'o 'unirime isoma irechami'i veju. Na ura va'e Keriso'i hi'i 'ahiu. Ijihuni maijaho ijaho niho'o mavarasa'i maijina.

**24** 'Enakaivo joni hahijihuna'e ike hahiji hijujara mamaijahuna.

**25** Ijaho na nima'a'e vejujihuna'e na arema ja pu'úmo maho'o hina va'eje ja 'urina joni nimairoa vajijino emarene temarasahuna.

**26** 'Ejakame na 'uname joni vu'e ja na ki'ava jihuna'e Jesu Keriso oni vaji niho'o teamaname

oja sonahia parahuna.

**27** 'Enakaivo joni kara 'unama mamaa ira maiu'ina ka'ene Jesu Keriso rone 'waramu ja'ina'e heha. 'E'irakúne na vu'e ja ki'eju ho na arema hi'ujaho nara hehuna'e ura reniujaho ja kisina'e namine oja 'ee vwiha kwisu rene ahume vu'a maiu'ina ka'ene nimaa roijihuna'e harura pina veju.

**28** Ja paki'ejie joni nakijipo ninamaujipo veje tea jun'aava. Ijí kara kajara najahujaho pu tirausahe parahuna. 'Enakaivo Godira ja ni'ajihuna.

**29** Ijihuni maijaho ja Keriso nimaa rohuneru pana kaivo Hunijihuna'e sisei hihuna 'u'o mi-hana.

**30** Nú iviamaa ijihuni vaji ja pu'úmo ahume ahija apeju. Ja na niki'eme na Hunijihuna'e nimako sisei hijuta. 'Ene ja nihena ki'eju'e na iviamaa ijihuni vaja kajino hine harura nato-hwa'e veju.

## 2

### *Keriso Oni Masuani Hiji'inijine 'Ee Pinanijina*

**1** Keriso oni vaji hijujara veju'e harura renau 'ee Huni oja 'ekaravujara veju'e oja sonahiu. 'Ene 'Avenijihi pu'úmo hinoju. 'Ene ea ura renae 'ee epuna'i temuka apeju.

**2** Ikija nimai jihuna'e vejakame temari rarenihe parani'amana.

**3** Ja jasumano jonaru vwilijahuri 'unamijaho pavene 'ee vwiha maa pa'ajihuna'e kehi kehi vejujaho arehuna. 'Enakaivo vwiha jonijija 'eka

masuani ajuarasahe ea 'aho'a mama'ina rone vwhanihuna kaivo jajasu pavwiha'avara.

<sup>4</sup> 'Ene joni ura ijiru pa'ajo'avara kaivo ea 'ahopuni ura ijija 'u'o ki'avara.

<sup>5</sup> Ike kara ka'ene Keriso oni vaji navajija 'eke joni vaja 'u'o na'avara.

<sup>6</sup> Hu Godi kaivo Godi Huni tinia ranamana.

<sup>7</sup> 'Ene Hu uneunecha maho'o irecha'i kaivo roe pwea puna'i rene 'ee emaa puna'i renana.

<sup>8</sup> Hu emaa kavara 'ee masuani ajuarane 'ee Omahoni ura ijaho vena va'e kwahuni vutuiji 'e'une korosi 'ahi kwamana.

<sup>9</sup> 'Ene Godi Hu ni'ima'ura ta'arohe 'unama ahasiswa rena iha ka'ene Hu mahajaho iha mapokakaji asitaha paranaji mahana.

<sup>10</sup> 'Ene Jesuni ihiji he'avajaho akúpa 'ahi hijura 'ee mwe'i hijura 'ee mwe'i hari hijura maho'o Hu nitupari satihuna.

<sup>11</sup> 'Ene ira maho'o nahame Jesu Keriso Natohwa 'wahuna. 'Eje Godi Amo oni pinana 'urihuna.

### *Mwe'aki Ira Puna'i Hana'avara*

<sup>12</sup> 'Enajihuna'e ehu nune na ja oja mihi'ine ja na'ia mapoka'e nihene vejura. Nuni una'eru pana kaivo na ani ruva'uri vajijaho ja niveju kaja'ina'e ja ni'ajihuni 'unamijaho ojono akume juvi'i ve'avara.

<sup>13</sup> Ijihuni majaho Godira joni vaji kaukara venu. 'Ene vena'e ura rena'eje Hu ura renujihu venahuna.

<sup>14</sup> 'Ene uneunecha maho'o iraka ka'ene jara ve'avajaho pasu'arame 'ee 'ura'ara'avara.

**15** 'Ejakame ja Godi oni harihija ka'ene sisea pa'ane sisea paveji'ina 'ee sisea panamahi'inijihi rene ike ea ka'ene arira pave'i kaivo ani ani veju kihipuni vajijaho ira puna'e rene mwe'i hana'avara.

**16** 'Ene Ira ka'ene majama hihunakaho ija kisi 'una'avara. 'Ejakame Keriso oni veijaho na ijihuna'e mari'u'uta. Ijihuni maijaho nara kaukara ka'ene vene 'ee hijujaho vea panisame vejuta'e re'amana.

**17** 'Enakaivo na toa ijuri swasa puna'i vene joni nimaa roiji ni'ajihuna'e usekuniara. 'Ena'omo na mari'ume teamani'eju'e nuni temarijaho ja pu'umo 'wame nasaravu.

**18** 'Ene na ja 'u'o 'waravu Temarasa'avara! 'Unama nikwisu'ina ka'ene nara temaraju ja'ina'e joni temarijaho nú pu'umo 'wame temarasa'avara.

### *Timotiho 'Ee Ipapirotaitasi*

**19** 'Enakaivo na Natohwa Jesu nimaa rojujhuna'e na Timotiho 'aha josu pare'eje ranave joni vuuhuna. 'Ejakame na joni vu'a ichá'ina ka'ene jara hine 'ee ojuji henareje ijara ni'ajihuna.

**20** Ijihuni maijaho ea pina oja na'ina piunahuna pana kaivo hora huhusuna. Huni ura nimaa nimaijaho jara ichá'ina ka'ene hijujihuni toi namu.

**21** Ijihuni maijaho pu ea maho'o puni ura ijiru sara'i kaivo Jesu Keriso oni ura ijija pasaravura.

**22** 'Enakaivo ja hu nihena kavuja'ina'e hu arerina'omo na ni'ajihue vu'a maa maiu'ina kehuni kaukara vejume emarenana. Areri hariahi omaha'e ni'ajahe kaukara venahu ja'ina'e venuna.

<sup>23</sup> Ijihuna'e vea ka'ene na kive uneunecha nununa'i ichá'ina'e re'avajaho na vwihamujaho na marako ranave vuhuna.

<sup>24</sup> 'Ene na Natohwiji nimaa vetiura'omo na 'u'o aha josu pare'eje rohuna.

<sup>25</sup> 'Enakaivo na vwihamujaho maijaho na Ipa-pirotaitasi vwea nuna ka'ene nú pu pu'úmo kaukara veji'ina ka'ene nuni sorutia pina vo 'u'o joni 'ona oji'ina'e nuni ura ijija ni'ajíhi'ina'omo ranave vuhuna.

<sup>26</sup> Na ranavu'e vu'ujihuni maijaho hu ja khuna ura rena paranana. 'Enakaivo hu atami 'unavume ja hejaji henarena hu temume haha henana.

<sup>27</sup> Hu niho'o nimaa'e atami 'unamarena kwahuna'e renana kaivo Godira hu numimana. 'Ene huhusu pana vo na 'u'o numirimana. 'Ejakame na temuka hora hara paape'urono avanana.

<sup>28</sup> Ijihunihahi na hu ranave vuhuna'e ura renia paraniujaho hora vu'e ja kú'o hu kamareje temarasahuna. 'E'eje na iji'a ja vwihamujaho ma'uako sonahihuna.

<sup>29</sup> 'Enakúne Natohwi jihuni vaji temaraji'i hu ape'avara. 'Ene ea ijákajíhi puni hora venahuna.

<sup>30</sup> Ijihuni maijaho hu Keriso oni kaukara ijihuna'e kwama ape taharonamana. Hu huni hia vajijaho varapa piunihuna renana vo hu jara areri nuna vehuna sa'inijaho hora venana.

### 3

*Hia Nimaijihuni Urai(jaho) Nú Ariramaa Rehunijina*

**1** Vwehu nune túchamaijaho Natohwi jihuni vaji temarasaha. Na uneunecha nikwinu'ina kehi kú'o vehunijija mai'o pasenimu. Ijihuni maijaho ijara 'ajoahe veje ja maranihuni jihuna'e veju.

**2** 'Ene 'ua sisesa kajija hami ki'avara. 'Ene ea sisesa kajihipo kaukara ka'ene vejujija hami ki'avara. 'Ene ea ka'ene 'unama ira'atijino sisa 'uhuahujija hami ki'avara.

**3** 'Enakaivo nú ea ka'ene nimai jihunijino sisa 'uhuahajina. Ijihuni maijaho nú Godoni 'Avena vaji Hu oja mahe 'ee Jesu Keriso oni vaji Hura raka ka'ene núna'e venuha jihuna'e Hu 'unama apene ichutoi ahasirivu. 'Ene ijihuna'e hahiji-huni 'unamijaho panimaa vetiu.

**4** 'Enavo haha huni 'unamijino na onuno nimaan veti'arahuna arerina. Ijaho ea 'ahopo haha huni 'unamijino nimaan veti'ara'ipisa nara pu asitaha paraju'u. Ijihuni maijaho 'unama kajihuna ka-jaho nununa'a niho'o mapoka.

**5** Ijihuna'e na vea iropune no'opiso pa'are'eme sisa 'uhuihara. Na Isureri ore 'ee na Penijamani oni amujiji'ura 'ee na nimai nima'a'e Hipuru 'ee Varapa Tamani jihuni 'unamijaho na Parasi.

**6** Na ea ka'ene Varapiji ura renia parana ji-huna'e na chicha vene sosia sise'i 'ahil'ina'e rejuta. Ijihuni maijaho na varapi jihuni 'unamijaho arira'e hene vejujihuna'e na namihuna areria parenana.

**7** 'Enakaivo ni maku'ijaho ike 'unamakija nuni una'a mama'ina'e rejara kaivo ijija Keriso oni hahijihuna'e na ni irechavume pa'arejara.

**8** 'Enakaivo natohwijaho ikena. Nara Jesu Keriso nuni Natohwi jihuni mavarasa'iniji

maho'o hena kavujara rejume uneunecha mapoka kajija maa pa'ana'e rejara. 'Ene Keriso ape'i 'ahiume uneunecha mahō'o kajija túa'e vetiume pa'arejara.

<sup>9</sup> Na ivi'a Huni vaji hena kavujaho varapi jihuni 'unamiji 'ararihakame nuni vaji arira'e rehuna pakavu. 'Enakaivo na Keriso nimaa rojuti vajijino ariramaa'e rejuta. 'Enajihuna'e arira'e rehunijaho nimai rojakame Godina'i rena rohuna.

<sup>10</sup> 'Enajihuna'e na Hu hena kahuna ura renie 'ee harura ka'ene Hu vejume 'urinajaho hena kahuna'e ura renie 'ee Hura sisei hinaja'ina'e hihuna ura renie 'ee Hura kwama ja'ina'e kwahuna ura reniu.

<sup>11</sup> Hura ija'ina'e venajihuna'e na 'u'o túna'i kwa'ujaho na kú'o 'urihuna.

### *Ninukujahe Va'e Uri Usehunijina*

<sup>12</sup> Na ikija ni'ekahuna pana 'ee na niroe ariramaa'e rehuna pana kaivo na majaa mai'o hine kaukara veji'i va'ura'omo va'e na ichá'ina'e re'urono Jesu Kerisora na iji pijiha ja'ina'e rehuna.

<sup>13</sup> Vwehu nune na onuno vwhajujaho na vuatua kajaho mai'o pa'e'uji'ina. 'Enakaivo unenu'u pina kwino na vejujaho ikena. Ijaho raka ka'ene nimako vejujija na niare'ika'i raka ka'ene nuni una'i navujihi ve'i 'ahiu.

<sup>14</sup> 'Ene na harura ni'ima'ura vene va'e pa'arehuni vutuiji 'e'une eha ka'ene Godira Jesu Keriso oni vaji ichutoi huna'e 'umenuajaho apehuna.

<sup>15</sup> Ja ea mapoka'e ni emaina'e rejajihuna'e roe ja pu'úmo vwiha ikehuna kino vwiha'avara.

'Ene unenu'u 'ahopuni jihuna'e ja vwiha ani ani vwiha'avajaho Godira ijija 'u'o veje jonuna'a samaa'e rehuna.

**16** 'Enakaivo roe ja pu'úmo tinia mamaa ka'ene nú ajima va'e usevajino kirasahe ni ijí hija.

**17** 'Ene vwehu nune ahume nuni ma'aja 'ahi 'ararihie one 'ee ea 'aho'a ka'ene núra oju'e kúvaja'ina'e ojujihi puni mwapunijihi ki'avara.

**18** Na na'ia mapoka'e ni'waravura'omo kú'o ivi'a niituiji'i 'waravu. Ea mapoka'e pura kara ka'ene oujara najuhujaho pu Keriso oni korosi ijihuni naka.

**19** Ea kajihī puni urijaho pa'arehunijina. Ea kajihī puni godijaho 'iruma huna'e rimurojujina. 'Ene pu uneunecha ka'ene junahunijihi aromahura. 'Ene pu na'ia mapoka'e ike mwe'a ikehuni kukuijiru vwhajura.

**20** 'Enakaivo nú akúpa huni ehija'omo núni Ni'ajúhi'ina ka'ene Natohwa Jesu Kerisora ijí rene rohuniji nú teamanu'eju'e 'ajaha hiju.

**21** Hura núni haha harura pa'ana ka'ene kwamasahuni hahakaho veje arohe Huni haha ka'ene hanaji'ini ja'ina'e rehuna. 'Ene Huni harura kajara reje uneunecha maho'o roe Huni harura hari nahuna.

## 4

### *'Unama Najahujina*

**1** Ijihuni hahi vwehu nune na ja oja mihi'ina ka'ene nara kihuna ura reni'inakije ja nuni temare 'ee nuni kuraunua. Na oja mihi'inakije Natohwihijuni vaji kisima'ura'e rene hamí nami'avara.

<sup>2</sup> Na Uotia'o Sinitike'o 'ejahie 'waravukúne Natohwi jihuni vaji ahuma mamaa'e hi'vara.

<sup>3</sup> Ehu nune nuni napura nima nima'a'e na a jariravujaho naparaki ja ni'aji'amana. Pura vu'a maa maiu'ini jihuna'e na hu'úmo vea kisina apeji'inakúne ni'aji'amana. 'Ene Karemehiti 'u'o ni'ajahe 'ee pu nuni ehija 'aho'a ka'ene na pu pu'úmo kaukara veji'ina ka'ene puni iha majama hihuni puka vaji navujija ni'ajihara.

<sup>4</sup> Natohwi jihuni vaji na'ia mapoka temarasa'vara. 'Ene na kú'o ijá 'iavo Temarasaha 'iavu.

<sup>5</sup> 'Ene veje joni oja ka'ene masuani ajuarasahe hiji'inijaho ea mapoka hena ki'vara. Ijihuni maijaho Natohwijaho nikahu nimaina.

<sup>6</sup> 'Enakúne unenu'u 'aho'a pavwihane temuka'vara kaivo ja uné raka ura rena'avajaho siporua 'one ja iraka ura renaujija teamana'eje Godi jarima 'wara'vara.

<sup>7</sup> 'Ene Godoni matauv'i'ina ka'ene uneunecha maho'o asitaha ranamajara Jesu Keriso oni vaji joni oja 'ee vwihiija 'ajoha'amana.

<sup>8</sup> Túchamaijaho vwehu nune irakijara nima'a'e 'ee irakijara hora vejura 'ee irakijara arire 'ee irakijara ariramaa'e 'ee irakijara mavarasa'ina'e 'ee irakijara iha mamaa 'urihuna 'ee unenua 'aho'a mamaa areri ta'arorahuna ijákajihuni toi joni vwiha ijija irecha'vara.

<sup>9</sup> Uneunecha iraka ka'ene jara nununa'i henakame apene 'ee nuni vaji kivaji manura pirame ve'vara. 'Ejakame Godi ka'ene matauv'i'ini jaho ja pu'úmo hi'amana.

*Godoni Swariji Teimani 'Wa'avara*

<sup>10</sup> 'Enakaivo na Natohwí jihuni vaji ni'ima'ura'e temarajujaho ja iviamaa kino jara na vwihamiujaho kú'o 'uname na vwihamii'ina'e rejara. Nimaa ja na vwihamiura vo vea paapenare'e avajura.

<sup>11</sup> Na unenu 'aho'a ura reniakame 'warahuna pana. Ijihuni maijaho na nihena kavu ichá'ina'e na niijara teamani'eje hihuna'e kavuta.

<sup>12</sup> Na ichá'ina'e uneunecha pa'a hihunijaho henakame 'ee uneunecha rukina'e rene hihunijaho hena kavuta. 'Ene uneunecha mapoka vajijino na ichá'ina'e túi'eje hihunijaho kame 'ee matuni'eje hihunijaho kavuta. 'Ene uneunecha mapoka renihunijaho kame 'ee pivuji'i hihunijaho kavuta.

<sup>13</sup> 'Ene uneunecha mahó'o Huni vaji Hura harura mi'eje na areri ve'eju.

<sup>14</sup> 'Enavo ja mamaa'e vene nara pivujuti vajijaho ni'ajihara.

<sup>15</sup> 'Ene ja Piripai orakija 'u'o ojono nihena kavu. Mai'o amura'e na vu'a maa maiu'ina ike najahareno na Masatonia arema va'ujaho sosi pini na ni'ajihareje vajihuri 'unamijino vajihure 'ee 'ekahuna pana kaivo jara jajasumanu vajihura.

<sup>16</sup> Ijihuni maijaho na Tesaronaika hine pivujujaho ja ni'aha mapoka'e swara ni'ajihara.

<sup>17</sup> 'Ene jara swara vaji'avarono 'unama same avahuna pana kaivo jara vajihuri 'unamijara joni eha ka'ene jara apehunijara mapoka re'amarono avajuta.

<sup>18</sup> 'Enakaivo uneunecha mahó'o areri 'ekuta. 'Enarenó ijipo mapoka'e areri renihara. 'Ene

jara Ipapirotaitasina'i irechavajija na ni 'ekuta. Ijija swara mamaa ka'ene amua mamaa Godi teamama parahunijihi vejara.

<sup>19</sup> 'Enajihuna'e nuni Godijara jara iraka ka'ene pivujujija Huni uneunecha ka'ene Huni ari navujino Jesu Keriso oni vaji areri mah'o vajihuna.

<sup>20</sup> 'Ene iviamaa núni Godi 'ee núni Omijihuni pinanijaho aneja púsa pa'ana'e Huna. Ameni.

### *Túchamaa 'Ajomajina*

<sup>21</sup> 'Ene Godoni ehija mah'o Jesu Keriso oni vaji 'ajora'amana. 'Ene vwehija ka'ene na hu'úmo hijujipo ja 'ajoravu.

<sup>22</sup> Godoni ehipo mah'o 'ajoravu'e 'ee Sisa oni kachi'inijipo 'ajoravu.

<sup>23</sup> 'Ene Natohwa Jesu Keriso oni vaji maiji vwhani'inijaho joni 'avenijihi pu'úmuna.

## **Godoni Vu'a Maiu'ina**

**The New Testament in the Ese Language, also known  
as the Managalasi Language, of Papua New Guinea  
Nupela Testamen long tokples Mangalasi long Niugini**  
copyright © 1975, 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Managalasi (Ese or Managalasi)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files  
dated 31 Aug 2023

729c2a8f-9ea3-55ca-9318-793c2828d776